

Képes a változtatásra a Continental

Nincs megállás 130 éve

Hogyan járul hozzá a magyar családi vállalat a hazai dohányipar fejlődéséhez, a dohánytermesztés fennmaradásához és a több mint 1200 munkavállaló jóllétéhez? A kerek évfordulókat ünneplő Continentalnál **büszkék arra**, hogy megmentették és felvirágoztatták a **Sátoraljaújhelyi Dohánygyárat**, ahonnan ma már 30 országba exportálnak. Egyebek mellett ezekről a témákról beszélgettünk **Füzi Csabával**, a Continental Dohányipari Zrt. vezérigazgatójával és **ifj. Sánta Jánossal**, a Continental Dohányipari Csoport vezetőjével.

A Continental Dohányipari Zrt. idén ünnepli fennállásának 25., a Sátoraljaújhelyi Dohánygyár alapításának 130. évfordulóját. Öt éve nagyszabású családi nappal ünnepeltek, idénre mit terveznek a járványhelyzet figyelembevételével?

Füzi Csaba: Szeretnénk méltóképp megünnepelni ezt az évfordulót is, hasonló családi nap keretében, mint öt évvel ezelőtt. A tervezett időpont szeptember eleje, amikor reményeink szerint már nem lesznek korlátozások. A program szervezése gözerővel folyik, megígértük a dolgozóknak, hogy mindent beleadunk annak érdekében, hogy pótoljunk valamit az elmaradt közös élményekből.

1998-ban kapcsolódott össze a két vállalat életvonala, ekkor került a patinás sátoraljaújhelyi gyár a Continental Zrt. jogelődjébe, a V. Tabac Rt.-t működtető magyar tulajdonosok kezébe. Akkor a bezárástól menekült meg a gyár, de milyen fejlesztéseket hajtottak végre az elmúlt 23 évben?

F. Cs.: Mondhatnánk, hogy nehéz felsorolni ennek a cikknek a keretében azt a beruházásláncolatot, amelynek során a csak cigarettagyárként funkcionáló és ezért nagyon kockázatos versenyhelyzetben lévő, kissé elavult üzemtől egy nagyon széles termék-spektrummal rendelkező, több lábon álló, a fiatalok számára is vonzó, modernizált gyárrá váltunk. Meghonosítottuk a fogyasztási dohány, filteres hüvely, különféle szivarkák, vízipipadohány gyártását, hat éve

termel az első dohányexpandáló gépsorunk, amely évek óta négy műszakban, maximális kapacitással üzemel. Több területen kellett növelnünk a termelési lehetőségeinket, mivel annak korlátai akadályozták a bővülésünket. A múlt év végére adtuk át a 2,6 milliárd forintból megvalósuló második dohányexpandáló vonalunkat. Emellett elkezdtek egy közel 10 milliárd forintos beruházáscsomag kivitelezését, amelynek legfontosabb elemei egy új dohány-előkészítési vonal; az egyebek között ennek is helyet adó új, háromszintes csarnok építése; és modern gyártógépek, laborezsközök vásárlása. Annak ellenére, hogy a cigarettapiacra a multinacionális cégek mellett nagyon nehéz labdába rúgni, jut a modernizációból ennek gyártásfejlesztésére is. Összességében ott vagyunk a nemzetközi dohányipari versenyben, és minden nehézség ellenére – amit a folyamatosan szigorodó szabályozás okoz – álljuk a sarat.

Ha jól láttam, idén 95 éves a Dohánygyári Fuvószenekar. Hogyan segítik a dohánygyári dolgozók hagyományörzését, és miként járulnak hozzá a jóllétükhöz?

F. Cs.: Ez nagyon releváns kérdés, mivel a Covid-helyzet szinte egy éve ellehetetleníti a zenekarok, köztük a Dohánygyári Fuvószenekar normális működését, így az is eredmény, hogy még létezik. A gyári támogatáson nem múlik, anyagiakban, a próbaterem biztosításában most sincs hiány, és nagyon várjuk

Ifj. Sánta János, a Continental Dohányipari Csoport vezetője és Füzi Csaba, a Continental Dohányipari Zrt. vezérigazgatója

a korlátozások feloldását, a zenekari próbák és előadások folytatását. A családi napon biztosan ad majd koncertet a zenekar. Sok egyéb olyan programunk van takarékra állítva, amelyek célja a dolgozói közösségek, a csapatépítés támogatása munkaidőn kívül is. Ezekre nagyon nagy szükség és igény is van, az átlagéletkor a létszámunk gyors növekedésével folyamatosan csökkent, a fiataloknak pedig fontos megmutatni a dohányiparban mindig is magas színvonalú közös szabadidős tevékenységek előnyeit.

Már a kezdeti években elindultak a vertikális intergráció felé. Foglalkoznak dohánytermesztéssel, dohányfermentálással (Dofer), dohánygyártással (Sátoraljaújhely), több EU-országban van leányvállalatuk, és résztulajdonosok disztribúciós hálózatban (Országos Dohányboltellátó, ODBE). Mennyiben jelent, jelentett ez előnyt?

Ifj. Sánta János: Ha visszatekintünk az elmúlt 25 évre, kijelenthető, hogy ennek az integrációnak az ODBE előtt nagyon nagy szerepe volt a cégcsoport fejlődésében és többször megakadályozta a versenyből történő kiszorulásunkat. Mára a trafikrendszer és a dohányboltellátó létrehozásával olyan szabályozottság és stabilitás alakult ki a magyar dohánykereskedelemben, hogy az integráció jelentősége csökkent. Jelenleg inkább az mondható el, hogy az egyetlen üzemelő dohányfermentáló működtetésével jelentősen hozzájárulunk a magyarországi dohánytermesztés

fennmaradásához, ami ma is nagyon fontos a vidék népességmegtartó ereje szempontjából. A megtermelt és Szolnokon feldolgozott dohányt szinte száz százalékban Sátoraljaújhelyben, a saját gyárunkban építjük be a termékeinkbe, ezzel biztosítva a piaci oldalt is. Egy biztos, a magyarországi munkahelyet ma az a fogyasztó támogatja, aki a hazai termékeket vásárolja.

Mi jelenleg a sátoraljaújhelyi gyár fő terméke?

F. Cs.: Az előállított dohányvágat közel fele kiváló töltőképességű fogyasztási dohány, úgymint a Hungária, Fesztivál, Sláger és Mátix családjaik. Itthon és külföldön egyaránt sikeresek vagyunk ebben a szegmensben az expandálóüzemünknek köszönhetően. Emellett a természetes dohánylevéllel burkolt szivarkáinkra lehetünk a legbüszkébbek, ezekkel érjük el a legnagyobb piaci eladásait. Nem kell mást említsek, mint a Pegasus, Sláger vagy a prémium Essenze szivarkákat.

A Pannóniával indult a történetük, de mára rendkívül széles lett a paletta, a cigaretták mellett ízesített szivarkát és pipadohányt is gyártanak. Melyek a legizgalmasabb újdonságok, és milyen irányba haladhat tovább a termékfejlesztés a jövőben?

F. Cs.: Egyelőre a hagyományos dohánytermékek piacán lesznek újdonságaink. Áprilisban megjelenünk négy különböző dohánykeverékű és burkolatú,

10 szálás, exkluzív fémdobozos, Essenze filter nélküli prémiumszivarkával, amelyek reményeink szerint különleges élményt fognak nyújtani a terméket kedvelő fogyasztóknak. Még felívelő pályán van a legutóbb kibocsátott Pegasus 50 grammos pipadohányunk és Pegasus Classic szivarkánk is. Cigarettaikat nekünk is kötelező egyensomagolásba tenni az év végéig, itt egyre nehezebb lesz újdonságokkal előrukkolni, viszont a minőségi dohánykeverék karbantartása és fejlesztése folyamatos. Természetesen figyeljük a piaci trendeket, és a lehetőségeinknek megfelelően foglalkozunk minden termékkel, ahogyan azt eddig is tettük.

János, 2014-ben azt nyilatkozta a Tobaccónak (2014/12), hogy akkor harminc országban voltak jelen (ennek kétharmada EU-tagállam), változó portfólióval (cigaretta, szivarka, dohány, cigarettahüvely), s hogy a cég akkori forgalmának 55 százaléka az exportpiacokon keletkezett. Mi a helyzet ma, hogyan alakul a Continental exportja?

S. J.: Az aktuális számaink alapján a forgalmunk 53 százaléka a hazai piacon és 47 százaléka exportpiacokon keletkezik, azaz egy kicsit most a magyarországi eladásaink felé billent a mérleg. A célországok száma ott ingadozik, ahol 2014-ben. Mindkét terület egyformán fontos szerepet játszik az életünkben, ugyanakkor a nemzetközi kiállítások és találkozók járvány miatti ellehetetlenülése nehezíti az exportüzletkötéseket.

Milyen kihívásokkal jár egy ekkora vállalat és egy dohánygyár vezetése? Milyen praktikákkal tudják kezelni az ezzel járó stresszt?

F. Cs.: Alapvetően a 25 éves cégcsoportot a kezdetek óta a családi légkör tette sokak számára vonzóvá, köszönhetően a magyar tulajdonosi körnek. Ez ma is így van, akik régebb óta itt dolgoznak, azok tudják és érzik, hogy ezen a területen megtartjuk az értékeinket. Ugyanakkor 500 fős lett a létszámunk Sátoraljaújhelyben, ennyi embert pedig már nagyon nehéz világos és jól megfogalmazott követelményrendszer és vezetési struktúra nélkül irányítani. Elég komoly generációváltás játszódott le az elmúlt tíz évben minden területen és minden szinten, ennek levezénylése volt talán a legnagyobb kihívás. A munkába álló több száz fiatal természetesen nagyon sokban különbözik az elődöktől, az elvárások elég magasak vannak, ugyanakkor a középfokú oktatási intézményekben kevés a lehetőség az előzetes felkészítésre, főleg nem a dohányiparira. A saját tréningosztályunk tevékenysége és számtalan külsős oktatás segített bennünket a fejlődésben az elmúlt években, valamint az idősebb szakemberek folyamatos támogatása. Fontos volt, hogy egyre objektívabban lehet mérni és értékelni a teljesítményeket, a digitális fejlődés ebben sokat segített. 2020-ban külső tanácsadó cég lebonyolításával nagyszabású dolgozói hangulatfelmérést végeztünk, amely visszaigazolta, hogy jó úton járunk. Nemzetközi összehasonlításban is pozitív értékelést kaptunk a dolgozóinktól, a vállalat fejlesztését és beruházásait pedig kimagaslóan jónak ítélték meg a munkatársaink.

Hogyan hatott a cég működésére a több mint egy éve tartó járványhelyzet? Okozott-e komoly változásokat a gyártásban, illetve a bevételekben?

F. Cs.: Próbáltunk hatékonyan védekezni, amennyire csak lehetett, így a harmadik hullámig annak ellenére nem volt nagy problémánk, hogy fontos tengerentúli beszállítóink álltak le stratégiai anyagbeszállításokkal majdnem két hónapra. A harmadik hullám betegség szempontjából már sokkal nehezebb volt, több héten keresztül 20 százalék fölé ment a hiányzók száma, akiknek közel fele valóban beteg is lett. Ez persze okozott gondot a megrendeléseink teljesítésében, viszont ezek átütemezésével sikerült elkerülni a nagyobb piaci hiányokat. A bevételi oldalon eddig az interjúig semmilyen negatívumról nem tudok beszámolni, a fekete piac tapasztalható visszaszorulása a mi szempontunkból még növekedést is hozott.

Hogyan bírnak a járványhelyzetet? Hogyan tudnak kiszabadulni a négy fal közül?

F. Cs.: Remélem, mire ez az interjú megjelenik, az is megtörténik, és néhány szabadidős programunkat újraindíthatjuk. Egyénileg persze nem olyan nehéz Sátoraljaújhelyben kimenni a természetbe, öt perc alatt már a Zempléni, az erdőben gyalogolhatunk.

Uniós nyomásra meg kellett emelni a jövedéki adó mértékét, így két lépcsőben emelkedett a dohánytermékek ára az év első harmadában. Felmérések szerint a gyakran 1700-1800 forintos

dobozonkénti kiskereskedelmi cigarettaár már sokakat a leszokás útjára terelhet. Látnak-e bármilyen változást e téren a forgalmukban?

F. Cs.: Valóban rászakadt az uniós minimumadó a hazai cigarettákra, ezzel a magyar döntéshozók már nem tudtak mit kezdeni. Olyan szempontból nagyon rosszkor jött, hogy a járvány miatt sokan vannak nehezebb anyagi helyzetben. Mivel nekünk cigarettában és fogyasztási dohányban is léteznek az alsóbb árszegmensben termékeink, az esetleges dohányzást abbahagyókat kompenzálják a lefelé váltók, így eddig nem tapasztaltunk nagyobb csökkenést.

Végezetül: hogyan látják a dohánypiac helyzetét 2030-ban?

S. J.: A legfontosabb befolyásoló tényezők: az új, még előkészítése elején járó dohányrendelet, azaz a formálódó TPD3, valamint a soros felülvizsgálat alatt álló uniós adópolitika változásai. Nagyon sok múlik azon, hogy ezek milyen irányba fogják majd elvinni a szabályozást és ezen keresztül a fogyasztást. Természetesen láthatóak az új generációs termékek népszerűsítésére tett lépések a versenytársak részéről, de úgy gondoljuk, ez a szegmens 2030-ig még nem lesz uralkodó. Mi mindenre készülünk, és a cégcsoport egyik legnagyobb előnye mindig is a rugalmas változtatási képesség volt, amit természetesen fenntartunk.